

σιώτεώς του και τῆς φιλίας του. Ἡ κόμησσα δὲν ἔτοι έλευθέρω, καὶ εἴτε ἡγάπα τὸν σύζυγόν της ἔτι εἴτε μὴ, ποτὲ δὲν θὰ ἥκουε παρ' αὐτοῦ οὔτε μίαν λέξιν, ἡτις νὰ δύναται νὰ προκαλέσῃ τὸ ἐρύθμα αὐτῆς, οὔτε μίαν ὄμοιογίαν δυναμένην νὰ τὴν φέρῃ εἰς ψυχονίαν, ἡτις ἵσως θὰ ἔθετε πέρας εἰς τὴν οἰκείτητα ἐκείνην τὴν πλήρη ἐπιφυλάξεων, ἀλλὰ μεθ' ὅλου τοῦτο γοητευτικὴν, ἡτις εἴχε γεννηθῆ μεταξύ των. Ἡ ὄμοιότης τῶν χαρακτήρων των τοὺς εἶχε προσεγγίσει: δὲ ἕρως τοῦ Τουρζί καὶ ἡ ἡγκατάλειψις τῆς Γενεβιέβης τοὺς συνέδεε. Τὸν ἔρωτα τοῦτον ἡ κόμησσα τάχιστα τὸν ἐμάντευσεν. Ἔφερεν ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ του, ἀλλ' ἐνεθαρρύνθη, καὶ ὅτι οὐδὲν ἐνέφαινεν αὐτὸν. Ἡδη, πεπειραμένη ἐκ τῶν δισων ὑπέφερε, κατώρθωσε νὰ διακρίνῃ τὸ σέβας ὅπερ ἔτρεφε πρὸς αὐτὴν δὲ νέος Προειδεν δρμεμφύτως, ὅτι ἡτο φίλος εἰς δὸν ὥφειλε νὰ ἐμπιστευθῇ, οὐτινος ἡ εὐθύτης δὲν διέτρεχε κανένα κίνδυνον, καὶ ἐν τῇ τιμῇ τοῦ ὄποιου θὰ εὑρίσκε μίαν ἡμέραν στήριγμα, ὅταν θὰ ἐπήρχοντο αἱ καταστροφαὶ, τὰς δόπιας ἐφοβεῖτο διὰ τὸ μέλλον.

Ο Τρέγκη καὶ δὲ Τουρζί ἵσαν οἱ μόνοι μάρτυρες τῆς θλίψεως της.

Διότι, ὑπέφερε σκληρῶς: εἴχε παλαίσει κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας, στηριζομένη εἰς τὴν φιλαυτίαν αὐτῆς ὡς γυναικὸς ἐρώσης, καὶ πιστεύουσα, ὅτι δὲ Μοντεριάν θὰ ἐπανήρχετο πρὸς αὐτήν. Ἐδέσητο νὰ ἔξελθῃ τῆς ἀπάτης ταύτης. Είχεν ἐπίσης ἀναθέσει τὰς ἐλπίδας της εἰς τὸν χειμῶνα, διστις, ἀναγκάζων αὐτοὺς νὰ καταλίπωσι τὸ Λαμπτό - Φεϊλύ καὶ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς Παρισίους, θὰ μετέβαλλε τὸν βίον των καὶ θὰ ἐπέφερε τὴν λήθην τῆς κυρίας δὲ Σιαντερέν. Ἄλλ' ὁ σύζυγός της τῇ εἶχεν εἴπει, μὲ τὴν πρόφασιν τῶν οἰκονομῶν, ὅτι θὰ ἔμενον καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς τὴν ἔσοχήν. Τελευταία ἐλπίς ἀποπτάσα!

Πεπροικισμένην μὲ φαντασίαν θερμούργὸν, μεθ' ὅλου τὸ ἡσυχον ἔξωτερικόν της, καὶ ὑποφέρουσα πλέον παντὸς ἄλλου, ἐπειδὴ συνεκέντρων ἐν ἀσυτῇ τὴν θλίψιν της, δὲν ἐνεπιστεύετο οὐδὲ εἰς αὐτὸν τὸν πατέρα της, καίτοι δὲ ἀγαθὸς γέρων μὲ βλέμματα πρυφερὰ τὴν παρεκάλει εἰς ἐκμυστερεύσεις, αἴτινες ἐλαφρύνουσι τὴν θλίψιν.

Ο Τρέγκη, ἐκ φύσεως φαιδρὸς, προσεπάθει ἐκ παντὸς τρόπου νὰ τὴν διασκεδάσῃ καὶ νὰ ἀποδιώξῃ τὰς σκοτεινὰς ἴδεας, αἴτινες ἀνέβραζον εἰς τὸν περιπαθῆ ἐκείνον ἐγκέφαλον.

Μίαν ἡμέραν, καθ' ἓνέκ τῆς αἰθούσης, ἡς τὰ παράθυρα ἵσαν ἀνοικτὰ, ἔθεώρει ἡ Γενεβιέβη, ὑπὸ τὸ λαμπτρὸν καὶ ψυχρὸν ἡλιακὸν φῶς, τὰς μελαγχολικὰς γαίας τῶν Σχωμούσ, αἴτινες ἔχανοντο μακράν ὡς θάλασσα, δὲ Τρέγκη ἔλασθε τὰς χειρας αὐτῆς μειδιῶν.

— Δὲν τραγουδεῖς πλέον, τῇ εἶπε, δὲν παίζεις εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον... σὺ ἡ τόσον καλὴ μουσικός... μὴ μένης ἀνευ ἐνασχολήσεως... αὕτη ὑπῆρξεν ἡ μεγάλη συμβούλη τοῦ πατέρος σου, καθ' ὅλην του τὴν ζωήν... φυλάχθητι ἀπὸ τῶν ρεμβάσμῶν.

Ἡ Γενεβιέβη ἡγέρθη, διησυνθήθη βραδέως πρὸς τὸ κλειδοκύμβαλον, πρὸ τοῦ δόπιου καὶ ἐκάθησε μὲ θῆθος κεκμηκός: ἐξεφύλλισε μερικὰ φυλλάδια.

— Τὶ θέλετε νὰ σᾶς παίξω; Δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον τίποτε, τὰ ἔλλησμά σα δλα.

— Καὶ αὐτὸν τὸν Σιοπέν, τὸν δποῖον τόσον ἄγαπας;

— "Ισως θὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ τίποτε τὸ δποῖον νὰ ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη.

— "Οχι, τὸ πένθιμον ἐμβατήριον... Δὲν ἔχομεν δὲ καὶ τόσην φαιδρότητα ἐδὼ, ώστε νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην αὐτοῦ.

— Θέλετε τὸ νανούρισμα, τὸ τόσον τρυφερὸν, δροσερὸν καὶ ἔζοχον;

— Μάλιστα, αὐτὸν, καὶ κατόπιν πᾶν δὲ, τι θελήσῃς μοι εἰνε ἀδιάφορον.

Τὸ ἔξετέλεσε μὲ τελειότητα καλλιτεχνίδος, ἀλλὰ κατὰ τὸν τελευταῖον τόνον, διστις καταπίπτει ἐλαφρῶς ὡς ἡ πνοὴ ἀποκοιμωμένου παιδίου, ἔχαμήλωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐρέμβασε. Τὸ τεμάχιον αὐτὸν ἐπιστος καὶ δὲ "Ἐκτωρ συγχά τὴν παρεκάλει νὰ τὸ παίξῃ. Τὴν ἡγάπα ἀλλοτε. Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ροσσεώ, μεταξὺ παλαιῶν ἐπίπλων, δὲν τὸ ἀκούει ἀρά γε καὶ ταύτην τὴν στιγμὴν, ἔκτελούμενον ἥδη ὑπὸ ἄλλων χειρῶν;

(ἀκολούθει)

Ο ΨΥΧΟΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗ

Γ.

Ο γέρων ποιμὴν ἐν κατανυκτικῇ σιγῇ ἡκροάστατο τὴν ἀφήγησιν τῶν παθημάτων τῆς Γαρουφαλιάς. Οι ὄφαλμοι του ἵσαν ύγροι ἐκ συγκινήσεως· ἐφανετο δὲ ὡσεὶ ἀνάμνησίς τις ἐπώδυνος κατεσπάρασσε τὴν ἐσκληρυμμένην ἐκ τοῦ γήρατος καὶ τῶν ἀλγηδόνων καρδίαν του. Μετὰ μακράν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον σιγὴν, ἥγειρε τὴν βεβαρυμένην πολιὰν κεφαλὴν του καὶ δι' ὑφους ἐπισήμου, εἰπε διὰ λυπηρᾶς φωνῆς:

— Τὰ πάθη σου, κοπέλλα μου, εἶνε πολὺ μεγάλα, μὰ μοιάζουνε μὲ τὰ δίκια μου, ποῦ θὰ σου τὰ πῶνταγιαρα, σὰν τὸ νερὸ ποῦ τρέχει μέσα στ' αὐλάκι.

«Ἐγώ είμαι ἀπὸ τὴν Ρούμελη, ἀπὸ τὸ Ιταταρτζῆκι. Μέσα σὲ πέντε γυιούς, εἴχα μιὰ τσούπα λυγερὴ κι' ὠμορφη σάνκι' ἐσένα. Κωνσταντινὰ τὴν λέγανε, κι' ἡταν ἡ πρώτη τοῦ χωριοῦ. Είχε τὰ μάτια, τὰ μαλλιά, τὰ φρύδια δόμοια μὲ τοῦ ἀγαπητικοῦ σου Κωνσταντῆ· ἡ μέση της ἡταν λυγερὴ, τὰ μάγουλά της δροσάτα. Τ' ἀδέρφια της κι' ἔχω καὶ τὸ χωριό μου ὅλο, τὴν εἰχαμε καμάρει γιὰ τὴν ὠμορφιά. Ἡ εύτυχιά μας ἡταν μεγάλη. Ἡ μαύρη μοῖρα μᾶς ζήλεψε καὶ ἀξαφνα τὴν χάσαμε. Ἐκάμαμε τὸν κόσμον ἀνωκάτω γιὰ νὰ τὴν εύρουμε, μὰ δὲ Θεός δὲν θέλησε. Οι γιοιοι μ.-u., ἔτρεξαν σ' οὐλα τὰ τριγυρινὰ χωριά, καὶ οὐλοὶ τοὺς λέγαν: «Μὴ χαλνάξτε ἀδικα τὰ τσαρούχια σας, κι' ἡ Κωνσταντινὴ σᾶς ὑπόπιασε καὶ ἐψυγε μαζὺ μ' ἔνα στήκη καπετάνιο.» Οι γιοιοι μου

επρέζαν παντοῦ, γιατὶ νὰ εὔρουν τὸν καπετάνιον, στὰ στήθια του νὰ μπήξουν σίδερο φρυμακερό, γιατὶ νὰ βγάλουν τὴν ντροπὴ ποὺ μᾶς ἔκανε. Μὰ δὲν μπόρεσαν μήτε τ' ὄνομά του νὰ μάθουν. Ή ἀπελπισιά καὶ ἡ ντροπὴ μᾶς ἔκανε τὴν Ρούμελην ἀφήσουμε, γιατὶ οὐλοὶ ἔλεγαν: «Νὰ δὲν γέρε - Μῆτσος ποῦ τὸν ντρόπιασε ἡ τσούπα του καὶ κρυφά γαμογελούσταν». Επήρχεται τὸ κοπάδι μᾶς καὶ οὐλα τὰ πράγματα μᾶς καὶ ἡρθηκότιμον ἐδῶ στὸ Μωρῆα νὰ ζήσουμε, ὅπου δέν μᾶς εἰς εὔρουν. Οἱ γυιοί μουσούλοι πάγκανε νὰ πολεμήσουν τοὺς Τούρκους, γιατὶ νὰ βγάλουν τὴν ντροπὴ τῆς δόλιας ἀδερφῆς τους: μονάχα τὸν ἔνα τον μικρότερο ἑκράτητα κοντά μου, γιατὶ εἶνε μονάχα 15 χρονῶν, γιατὶ νὰ τὸν ἔχω βοήθεια στὴ στάνη. Οἱ τρεῖς σκοτώθηκαν σὰν παλληκάρια: δὲν τοις χάρις δέντονος στὴν Τροπολειταῖα εἰς τοὺς Νταγγρέ τὴν μάχη, δὲλλος στὸ Κουτσοτόδι μὲ τὸν Πανο τὸν Κολοκοτρώνη τὸν ζεκουτόδι γιατὸ τοῦ γέρου τοῦ Μωρῆα, καὶ δὲλλος στὰ Ντερβένικ ἔκειτά στὸ βράχο. Δὲν τοὺς κλαίω, ἐσκοτώθηκαν γιατὶ τὴν πίστι καὶ τῆς πατρίδας τὴν λευτεριά παλληκάρισι, ἀγιστικά εἶνε τὰ γώματά τους, καὶ δὲλλος γυιός μου, δὲ Σπύρος μου δὲ ζηλευτός ποὺ πάχει στὴν Αθήνα μὲ τὸ δέλλο ξακουστὸ πακιδί τοῦ Γέρου, τὸ Γενναῖο, ἀν σκοτωθῆ δὲν θά μου κάψῃ τὴν καρδιά, ὅπως μου τὴν ἔκαψε τὸ ντρόπιασμα τῆς τσούπας.

«Ακου με Γρουφκλιάχ. Τὰ ντέρτια καὶ τῶν δύο θμούσιουν, σὰν δύο βουνά μεγάλα. Σὲ κλαίω, κλαίω τοὺς γενειούς, ποῦ σ' ἔχουν ἀναστημένα. Θέλω νὰ τὲ σωσω, καὶ αὐτοὺς χάρις τῆς καρδιάς τὸν πόνο ποῦ χωγά. Μαζί σου θ' ἔρθω στὴν Αθήνα, γιατὶ νὰ σώσω αὐτὸ τὸ νειὸ ποὺ ἀγχοπάξι, ἀν βούσκεται σὲ κίνδυνο, καὶ νὰ τοῦ πῶ σὲν εἶνε τίμιος σ' εφάνι νὰ τοῦ βάλῃ. «Α! καὶ ἀν εἶνε ψεύτης καὶ ἔπαιξε μὲ τὴν ἀδολέσκη καρδιά σου, θ' τὸν σκοτώσω. Γίνευ κοπέλλα μου λοιπὸν καὶ ἔλα νὰ σ' ἀγκαλιάσω».

Τὰ βουνά καὶ οἱ λόγγοι ἐγένοντο μάρτυρες συγκινητικωτάτης σκηνῆς. Ο γέρων ποιμὴν, κλαίων ὡς νήπιον, περιεπτύξατο ἐν ταῖς κατεσκληκυίσις ἀγκαλιαῖς του τὴν τρυφερὰν παρθένον, χύνουσαν ποτκυρό δάκρυ.

Δὲν ἐπιχειρούμεν νὰ προσθέσωμέν τι πλέον, διότι πάτσα περιγραφὴ ἔσται κατωτέρα τῆς φαντασίας τοῦ ἀναγνώστου, ἥτις μόνη δύναται νὰ παράσχῃ εἰκόνα μάταξει τῆς σκηνῆς.

Δ.

Κατὰ τὴν νύτα της 22 πρὸς τὴν 23 Απριλίου τοῦ 1827, ή μὲν στειοπορεία ἡ ἀγούσα εἰς Δαφνίον καταλήφθη, τῇ διαταγῇ τοῦ ἀρχιστρατήγου Καραϊσκάκη, ὑπὸ πεζῶν διοικουμένων ὑπὸ τοῦ Μπούργου, δὲ ἐλαίων τῶν Αθηνῶν ὑπὸ τοῦ ιππικοῦ διοικουμένου ὑπὸ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀρχιστρατήγου. Ο σκοπός τῆς καταλήψιας τῶν θέσεων τούτων ἦν ἡ προέγγισις πρὸς τὴν πολιορκουμένην ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ κινδυνεύουσαν, δι' ἐλλειψιν τροφῶν, οὐδατας καὶ πολεμοφοδίων, Ακρόπολιν τῶν Αθηνῶν.

Ο Κιουταχῆς κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα, ἡγούμενος

πολυχρίθμου πεζικοῦ καὶ ιππικοῦ ἥλθε καὶ αὐτὸς εἰς Δαφνίον καὶ ἐρύθη ὅπισθεν τῶν λόφων, ἔχων ἀντικρύ του τὸ μετόχιον τοῦ Δαφνίου, ὅπερ προύτιθετο νὰ προσβάλῃ τὴν επιοῦσαν, στηρίζων τὰ νῶτα εἰς τὰ ἐπὶ τῶν λόφων ὄχυρωματά του. Ἄλλ' ὥμα τῇ χαραχυγῇ, ἰδὼν ἀπροσδοκήτως τοὺς ἐν τῷ ἐλαιώνιῳ ἵππεις ὑπὸ τὸν Καραϊσκάκην καὶ τοὺς κατέχοντας τὴν στενωπὸν ὑπὸ τὸν Μπούργον, ἐπέπεσε κατ' αὐτῶν. Καὶ οἱ μὲν ὑπὸ τὸν Μπούργον διάτε τὸ αἴρνιδιον τῆς προσβολῆς καὶ διὰ τὸ πολυχριθμότερον τῶν προσβάλλοντων, ὑπὲρ ώρησαν, κατέκλιπντες τὴν στενωπὸν, οἱ δὲ ὑπὸ τὸν Καραϊσκάκην ἵππεις πολεμήσαντες ἐπὶ μικρὸν γεννούσιας καὶ μὴ δυνηθέντες ν' ἀντιστῆσιν εἰς τὴν πληθὺν τῶν ἔχθρων, ὡπισθοδρόμησαν πρὸς τὴν στενωπὸν, σκοπούντες δὲ αὐτὸς νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ ἐν Κερατσινίῳ γενικὸν στρατόπεδον. Ἄλλ' εἰρὼν διαρκέσκακης, ἀπροσδοκήτως, κατεχομένην ὑπὸ τῶν Τούρκων τὴν στενωπὸν, ἀπεφάσισε νὰ παραχωρίσῃ τὴν διάβασιν αὐτῆς διὰ μάχης κριτιμού. Ἀφ' εὗ λοιπὸν ἔταξε τοὺς ἵππεις τοὺς εἰς γραμμὴν μάχης, δέταξεν καὶ τοὺς νὰ δρμήσωσι ξιφήρεις πρὸς τὴν στενωπὸν καὶ σφέζοντες τοὺς φυλάττοντας αὐτὴν Τούρκους νὰ διαβῶσι καὶ διευθῶσι πρὸς τὴ γενικὸν στρατόπεδον. Ἄλλεπάλληλοι ἐπιθέστεις διαρκέστασαν ἐπὶ τρίωρον πρὸς παραβίασιν τῆς στενῆς διόδου, ἀπεκριθήσανταν πολλῶν σωμάτων ὑπὸ τῶν Τούρκων. Τούτους ἔνεκκ, ή μάχη ἐλαβε γενικώτεροι χαρακτήρα, μετασχόντων πολλῶν σωμάτων ἀμφοτέρωθεν.

Ο Καραϊσκάκης κατειδὼν τὸν μέγιστον κίνδυνον, διέτρεχεν, ἀπεφάσισε ελευτείαν ἀπελπιστικὴν προτολήν, ἥτις θ' ἀπεφάσιζεν διενέργειας τὴν τύχην αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ὑπὸ αὐτὸν σώματος τῶν εὐαριθμῶν, πλὴν διάτοι παριστουμένων περιποιηστῶν ἵππεων τοῦ ὄλου στρατεύματός του. Προσκαλεσε λοιπὸν τοὺς ἀξιωματικούς του καὶ διά προσλαμβάνεις ἐντόνους καὶ ἐνθουσιώδους κατέδειξεν αὐτοῖς τὸν ἐσχατον τῶν κινδύνων, διέτρεχε τὸ ὑπὸ αὐτοὺς ἵππον, τὸ μέγεθος τῆς ἐπελευτομένης ζημιάς εἰς τὴν πατρίδα, ἐὰν συνελαμβάνοντο αἰχμάλωτοι, καὶ προέτρεψεν αὐτοὺς ν' ἀποθάνωσι πάντες ἐν τῇ μάχῃ ή νὰ ὀπισθοχωρήσωσιν. Πάντες οἱ ἀξιωματικοὶ μετὰ χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἀκούσαντες τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀρχιγενοῦ των, ὀρκίσθησαν ν' ἀποθάνωσι μὲ τὴν σπάθην εἰς τὰς χειρας, καὶ μετέβησαν ἐπειτῇ ἔκαστος εἰς τὴν οἰκείαν αὐτῷ θέσιν.

Εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ μεγάλου ἀρχιστρατήγου προέμεινεν διψυχογιὸς αὐτοῦ Κωνσταντῆς. Ο Καραϊσκάκης ἐστράφη πρὸς αὐτὸν, καὶ:

— Βρέ Κωνσταντῆ, τῷ λέγεις, εἶνε ἀδικο η κατωθῆς καὶ σύ. Κατέβε ράπτο τὸ ἀλογό σου καὶ φέύγα ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ βράχια.

— Καλλιώτερα, καπετάνιε, νὰ μὲ φέν τὰ δρυικά ζων: αὐτὸς παρὰ νὰ φύγῃ ἀπὸ κοντά σου.

— Μὰ σ' ἀγαπάω, καὶ εἶνε ἀμαρτία μὲ τόση νειότη ποὺ χειρας η κατωθῆς γιατὶ μένει. Φθάνουν δσα κακὰ ωτῶρα επαθειες. «Αν μὲ ἀγαπάς θά φύγης.

— Ποτέ, καπετάνιο μου. Τί μ' ὥφε, εῖναι νὰ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο μέσα στὴν ἀποληπτική. Η μόνη μου παρ-

γοργές κι' εύτυχίας ἀπὸ τότες π' ἄφησα τὸ σπίτι μου,
εἶναι, γιατὶ εἴμαι κοντά σου. "Ἄν σὺ σκοτωθῆς τὶ^ν
ὤφελεῖ ἡ ζωή.

— "Ελα νὰ σὲ φιλήσω, γιατὶ κάτι τι μοῦ λέει,
πῶς θὰ χωριστοῦμε γιὰ πάντα. "Ἐνας Θεός τὸ ζεύρει
πόσον σ' ἀγαπῶ ἀπὸ τότες ποῦ σ' ἐπῆρα κοντά μου·
κοντεύουν τώρα πέντε χρόνια καὶ θαρρῶ πῶς ἡ αν-
χτές.

Μὲ δακρυρροσύντας ὄφθαλμοὺς ὃ μέγας στρατηλά-
της, ἔκλινε πρὸς τὰ ἄρισ ερὰ τοῦ ἵππου του, ἔδρα-
ξατο καὶ ἡσπάσθη παραφόρως τὸν νεαρὸν ψυχογυιόν
του, ἀσ' οὐ τοῦ σ. θίους ἔξηρχοντο λυγίσι.

Ε.

Γινώσκομεν ἐκ τῆς ἀφηγήσεις τῆς Γαρουφαλιᾶς
ἀρκούντως τὸν ψυχογυιὸν τοῦ Καραϊσκάκη· ἐν τού-
τοις, δὲ, κρίνομεν ἀσκοπὸν νὰ εἰπωμέντινα περὶ αὐ-
τοῦ τοῦ τεσσοῦτον γνωστοῦ ἐκ τῶν παραδόσεων καὶ
πολλῶν ιστοριῶν.

Ο Κωνσταντῆς ἡτο μετρίου ἀναστήματος καὶ
μᾶλλον εὐτραφής. Ἐφαίνετο ὅτι διέτρεχε τὸ 20 ἑτος
τῆς ἡλικίας του, καὶ ἐν τούτοις οὐδὲ ἡ ἐλαφροτέρα
ἡβη ὑπῆρχεν εἰς τὰς παρειάς του καὶ τὰ κοράλλινα
χειλη του. Εἶχεν ὄφθαλμοὺς μέλανας καὶ ζωηρούς,
ὄφρυς ἐπίστις μελανίας καὶ ἡνωμένας, μέπωπον εὐρύ
καὶ κόμην μακρὰν καὶ πυκνήν. Τὸ πρόσωπόν του
σιτόχοουν καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον ἡλικικές,
εἶχε σχῆμα ωοειδές. Ο λαιμός του, εὔρωστος καὶ
εὔσχημος, ἀνοικτὸς δὲ μέχρι τοῦ σημείου ἀπὸ τοῦ
δυοῖσιν ἥρησίζει τὸ στηθός του, ὡμοίας πρὸς λαιμὸν
ἄγαλματος Ἀφροδίτης. Τὸ στῆθός του, παρὰ τὴν
τότε ἐπικρητοῦσαν συνήθειαν τῶν πολεμιστῶν, ἦν
πάντοτε ἐπιμελῶς κεκαλυμμένον διὰ τοῦ ὑπενδύτου
καὶ ἡ ὁσφύς του λεπτὴ καὶ εὐλίγιστος ὡς ἡ τῆς σφη-
κός ἐνεδύετο πάντοιε φιλοκάλως καὶ πολυτελῶς γαὶ
οἰονεὶ ἡρέσκετο ἐπιδεικνύων τὸν ἴματισμὸν αὐτοῦ.
Ὕγαπτ τὸν στρατηλάτην αὐτοῦ παραφόρως, καὶ ἐπὶ
πεντακείων ὀλόκληρον παρὰ τὸ πλευρόν του συνεμε-
ρίσῃ τεὺς κινδύνος καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ. Εἶχε λά-
βει τέσσαρες πληγάς, ὡνὴ μία, ἣν ἔλαβεν εἰς τὸ Δί-
στομόν, εἰς τὸ στῆθας. Τ. γ. σοβάρεν ταῦτην πληγὴν
ἐθεράπευσεν ὁ χειρουργός Ο . . . , δοτὶς ἔκτοτε ἀπό-
λανε τῆς εὐνοίας του ἀρχιστρατήγου Καραϊσκάκη;
ἢ οὐδεὶς ἡδύνηθε τότε νὰ ἔγηγήσῃ τὸ αἵτιον καὶ
πάντες σχεδὸν παρεδέχθησαν ὡς αἴτιον τὴν ὑπέροχον
ικανότητα τοῦ χειρουργοῦ.

Τοιούτος λοιπὸν ἦν ὁ πεφημισμένος ψυχογυιὸς τοῦ
Καραϊσκάκη, δοτὶς ἐπ' οὐδὲν λόγω ἐπειδέτο νὰ ἀπο-
μακρυνθῇ κατὰ τὴν ὥραν ἔκεινην τοῦ ἐσχχιού κιν-
δύνου ἀπὸ τοῦ πλευροῦ τοῦ Καπετάνιου του.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

N. A. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ

(Πρωτότυπον διήγημα)

(Συνέχεια καὶ τέλος)

— Εἰδε, ἔλεγε, πῶς βαστοῦσε τὸν τέντζερε γε-
μάτο ἀπὸ σοῦπα, κι' ἔκανε ἔτσι, καὶ τὸν ἔβανε στὸ
κεφάλι του . . .

Δὲν ἐπρόθιασεν ὅμως νὰ τελειώσῃ, διότι
ὅ αὐτόπτης τοῦ ὄνειρου οὐδὲ, ἐνδιαφερόμενος
τὰ μάλιστα, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπέμβῃ, αἰσθαν-
θεὶς τὴν προσγιγνομένην εἰς τὴν δλικὴν ἀξίαν τοῦ
δράματος Ζημίαν, ὡς ἐκ τῆς ἀτελοῦς καὶ μεστῆς
ἀνακριβειῶν ἀφηγήσεως τοῦ πατρός του.

— Εἶχαμε βάνει, λέει, ἀπάνου στὴν φωτιὰ τὴν
σοῦπα ἀπὸ ἀραιμπεσίτη,—εἰπεν, ἀναλαβών αὐτὸς τὸ
νῆμα τῆς διηγήσεως, καὶ κοσμῶν αὐτὴν διὰ λέξεων
καὶ σχημάτων ἐκφραστικῶν,—κι' ἔθραξε φράκι φράκι,
καὶ κεῖ ποῦ ἔθραξε, λέει, σήκωσα τὸ τσουκάλι, κι'
ἔκαναχ ἔτσι δανά, καὶ τὸ πέρασα, λέει, στὸ κεφάλι
μου,—καὶ ἐποίησε διὰ χειρονομίας ἐπιτυχοῦς τὸ σχῆ-
μα. Καὶ μὲν περεχύσανε τὰ βραστά ζυμιὰ καὶ τ' ἀ-
ραιμπεσίτηα ως κάτου, κι' ἔμεινε, λέει, σματίς ὁ τέν-
τζερες περασμένος στὸ κεφάλι μου.

Περάνας δὲ τὸν λόγον, ἀπεγχώρησε πάλιν εἰς τὴν
γωνίαν του ἐν μετριόφρονι συστολῇ.

Ἐθεωρησα πρέπον νὰ ἔξαρω καὶ ἐγὼ τὸ αἰσιον
τοῦ λαμπροῦ ὄνειρου, καὶ βεβαιώσω, ὅτι ἐσήμανεν
ἀφθονίαν ἀγαθῶν.

— Ναι καὶ μεῖς αὐτὸς εἰπαμε, καὶ ὁ τέντζερος θὰ
εἶνε τὸ στεφάνη, ὑπέλαθε μετὰ χαρᾶς καὶ ἡ γραία,
ἱμφαντικῶν νεύτασα, ἐνῷ ἀφ' ἔτερου ἡ Ζαχαρένια:

— Καλὲ καὶ τὰ δηνειρά τους γύφτικα σὰ κι' αὐ-
τούς! πῶς θάτακούω καθημέρα, νενέκα μου; γιὰ τὸ
θέο, καλὸ τὸ λές αὐτὸ τὸ δηνειρό; δῆλο στενοχωριά
καὶ καυγάδες καὶ μασκαραλῆκι! τί λές, πουλάκε
μου, αὐτὸ τὸ δηνειρό καλό; κάθες σλλο.

Μόλας τὰς εἰλικρινεῖς προσπαθείας μου, τὴν φοράν-
ταύτην δὲν ἡδυνήθην νὰ κρατήσω τὸν γέλωτα· ὅπως
δὲ συγκαλύψω τὴν ἀδυνατίαν μου, ἐστράφην καὶ
ἐπέπληξα τὴν πρωταίτιον, διότι μὲν εφερεν εἰς ἀμή-
χανον θέσιν· καὶ δηνωας, δὲ γέρων ἡρώτα περιεργος
τῇ συνέβαινεν.

Ἐσκεπτόμην εὐλογοφανές τι φεῦδος ὅπως δικαιο-
λογιθῶ, ὅτε μὲ ἀπήλλαξε τῆς δυσχεροῦς μερίμνης
δέεια κραυγὴ τῆς γραίας ἀθηγανίδος, ἐκτοξισάσης
ἀπὸ τοῦ παραβύρου ὑδρίων πρὸς τὴν ἀπέναντι γείτονα,
ἥτις ἀνταπεκρίθη δι' ἔτι τραχυτέρας. Πλαρχηρῆμα
δὲ γηραιός εἰκαδεσπότης, ἔγκαταλείψας με, ἔδραμεν
ὅπως ταχθῆ εἰς τὸ πλευρὸν τῆς συζύγου του καὶ προ-
φέρη τὴν ἀρωγήν του εἰς τὴν ἔριδα, ἥτις ἐντὸς στιγ-
μῆς, θαυμασίως ἐνισχύθη, πολλαπλασιασθέντων καὶ
τῶν ἀντιπαλων, καὶ προσεκτήσατο χαρακτῆρα ἐπί-
φοβον.

Δὲν εἶχομεν ἔτι συνέλθει ἐκ τῆς αἰχνιδίας ἐκπλή-
ξεως, δην προύξενησεν ἡμῖν τὸ απροσδόκητον συμβε-